

Rdeči vihar

Povest iz prve indijanske vojne za Ohio — Po starih virih pripoveduje Fric Steuben

»Hitreje Mirko, hitreje. Brž k jedru, — glejte, Indijanec mi izgine v gozdu...«

»Zdaj je mirna doba, Dane Bun, in nikoli ne bi trpel, da bi vi rušili mir na mojem domu«, je Mirko odločno podarjal. »Tega ne bom dopustil.«

Razburjenje stezosledca se je stopnjevalo, medtem ko je Mirko mirno sledil s pogledom Tekumsehu, ki je zdajci dosegel mirnih korakov rob gozda.

»Torej poslušajte me! Šavani so našli ob Kentukiju kolibo, v kateri so prebivalci belci. Lahko si mislite, kako jih je to prizadelo, — tako, zdaj je izginil v gozdu. — Tekumseh je namreč odkril tisto kolibo, bil je sam. Podal se je tja in pozval može — bila sta menda dva bela lovca, naj zapustita tiste kraje in naj prisežeta, da se nikoli več ne vrneta tja, pa da tudi nikomur drugemu ne bosta pokazala poti. Toda lovca sta In-

dijanca zasmehovala. Tekumseh ju je pozval, naj se odstranita. Dovolil jima je, da vzameta krzna s seboj. Toda lovca sta se razsrdila in prišlo je do bitke dveh proti enemu. Tekumseh — zdaj ga ne dosežete več, Dane Bun, zdaj je v gozdu, zato čujte — Tekumseh je oba ubil. To je bila častna borba.«

Bun, ki je napeto poslušal, je zamrmral: »Vse to utegne biti točno, bi dejal. Našel sem sled...«

»Tedaj, vi ste bili tam, polkovnik?« presenečen vpraša Mirko.

»Dve uri pozneje, prijatelj, sem bil tam. Nekaj dni prej smo se bili ločili, ker sem našel sledove za Indijanci in sem se zadržal v gozdu. Onadva pa sta hotela ostati na tistem gričku. Nista mi hotela verjeti. Da, niti meni, staremu Bunu, nista hotela verjeti. Hotel sem ju še enkrat posvariti, toda prišel sem prepozno. Videl sem, gručo kakšnih

Po lasih je bilo najlažje spoznati, kakšnemu plemenu pripada posamezni Indijanec. Sprednji del glave je gladko janec. Na prvi sliki je Kiškalva iz rodu obrit. Tudi lasje so sicer kratki. Na temenu nosi peresa, v ušesih trakove, tudi nosnica je prevrtana

To je Indijanec iz plemena Irokezov, Vendatov ali Lenilenapov. Vsi ti nosijo glave obrite do skalpa. Krasijo se s peresjem in z ostrizenimi jelenjimi repi v lasovju

Indijanec iz rodu Pavné nosi košato glavo, lasovje je okrašeno z jelenjim repom, sicer pa je glava obrita. Spredej je lobanja črno in rdeče poslikana. V ušesih in okrog vratu nosi korale ali bisere

šestdesetih Šavanov. Toda prišel sem prepozno, da bi bil ondva posvaril. Dve uri prepozno. To so bile bridke ure, prijatelj... Finlej je bil vedno nepreviden... Tako torej je bilo... In tale Tekumseh« —

»Tokrat mu je bilo 22 let. In to je bila častna borba, Dane Bun, na to pomislite, če ga še kdaj srečate!«

»Aha, mene niso našli, kaj pa, jaz se ne pišem Finlej, bi dejal. Ubogi Finlej. Bil je dober fant, samo preveč nepreviden v dejanju kakor v besedi. Da, da, starega Daneta pa ni lahko najti. Bil sem takrat popolnoma sam, prijatelj, popolnoma sam — in polno Indijancev okrog mene. Ne samo Šavani, temveč tudi Čiroki so se takrat ravno selili. Ne-koč pozneje so me tudi ujeli. Toda pobrisal sem jim jo. So vendarle tepčki. Daneta Buna uloviti in držati v ujetništvu, to ni lahka reč bi dejal...«

Logan, ki je bil videl, kako se je odpravil Tekumseh, je zdajci pristopil, da še enkrat obiše malega bolnika v hiši. Dane Bun se je ob tej priliki zdramil iz svojega samogovora:

»Povejte mi glavar, vi ste vendar prijatelj belih mož, ali bodo Leni Lenape stopili na nečisto sled?«

Logan se je ustavil in pazno pogledal Daneta Buna.

»Beli brat, ki to vpraša, sam vé odgovor. Zakaj vpraša Logana?«

Pokončni bivolji rogovi predstavljajo starega svetovalca in pomenijo zelo redko odlikovanje pri nekaterih severnih plemenih Indijancev. Takšno okrasje je smel nositi poglavar Kornstalk

Osupel in nekoliko v zadregi reče Bun predse:

»Rdečekožec ima prav, toda, kako pa vé, da jaz vse to že vem?« — In glasneje pristavi Dane Bun:

»Da, Bukongahelas bo izkopal bojno sekiro, če ne bodo kaznovani morilci obeh njegovih mladih mož. Ali bo Kornstalk varoval mir?«

»Logan je prijatelj belih mož, toda Logan je tudi glavar Indijancev plemena Kajuga. Zakaj ga hoče Dolga puška preizkušati. Ali meni Dolga puška, da je Logan izdajalec?«

Bilo je nekaj trenutkov zadrege, kajti Loganov dostojanstveni odgovor na navidezno nedolžno vprašanje starega stezosledca ni ostal brez pravega učinka. Zdajci reče Logan pomenljivo:

»Dolga puška ima veljavno besedo pri belcih. Dolga puška lahko prepreči mnogo nesreče, če le hoče. Logan je Kornstalkov odposlanec pri belem očetu (pri guvernerju). Logan hoče Dolgo puško in vse belce opozoriti na pogodbo, ki je bila sklenjena pred štirimi leti. Če bodo beli porušili svoje nove hišice ob Ohaju in če obljubijo, da ne prestopijo tal zelenega trstja (dežele Kentuki) in če bo morilec obeh mladih mož kaznovan, tedaj bo mir ohranjen. Ali bo moj beli brat Dolga puška deloval za mir?«

Vidovo potovanje

Spisal Marjan Smole, uč. VI. razr. v Žužemberku

17.

Zdaj je Vid spet peš nadaljeval svojo pot. Na cesti je srečal avto in prosil je šoferja, ali bi ga hotel vzeti s seboj v mesto. Šofer je bil dober človek, fant se mu je smilil in dovolil mu je, da se je peljal z njim.

18.

Ko je avto privozil v mesto, je šofer ustavil. Vid se mu je prisrčno zahvalil in odšel za svojo srečo. Upal je, da bo kmalu našel jubljenega strica, vendar ni vedel naslova, zakaj pismo je bilo v listnici, ki mu jo je tat v vlaku ukradel.

19.

Na prometni cesti ga je ustavil neki gospod in ga začel izpraševati, kako in kaj. Ko mu je Vid povedal svojo zgodbo, mu je gospod obljubil, da mu bo pomagal iskati strica, in ga povabil, naj gre z njim.

20.

V resnici je pa imel tuj gospod slabe namene. Uporabljal je Vida za medij in skušal z njim služiti debele denarce in niti na um mu ni prišlo, da bi iskal Vidovega strica. Vid je bil spet nesrečen in obupan.

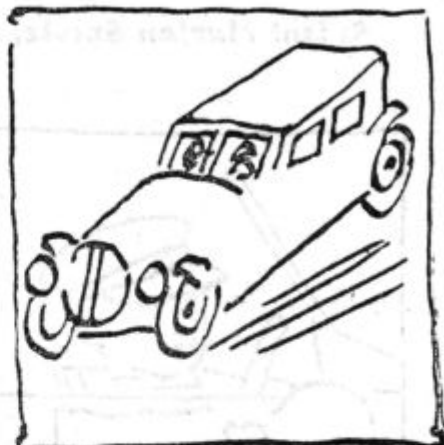
21.

Neki večer je Vidu med predstavo postalo slabo. Sredi odra se je nezavesten zgrudil. Gledalci so se ustrašili in so hiteli na oder, da bi fantu pomagali. Posebno požrtvovalno se je trudil zanj neki debeli gospod.

22.

Koj je prišel Vid spet do zavesti, se je izkazalo, da se debeli gospod prav tako piše kakor on. Bil je Vidov stric! Vid je bil tako vesel, da je na glas zajokal. Tudi stric je bil ganjen in je prisrčno objel najdenega nečaka.

23.

Stric je bil imovit mož. Imel je tudi svoj avto. Sedla sta oba v avto in se odpeljala domov k stricu. Spotoma je Vid povedal stricu, koliko je moral na potovanju hudega prestati in stric se ni mogel dovolj načuditi.

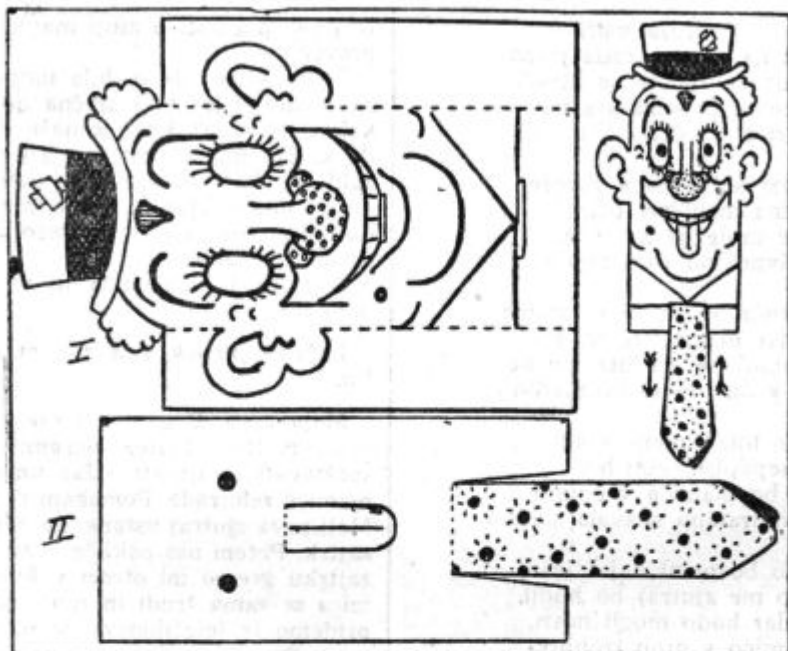

24.

Zdaj je bil Vid brez vseh skrbi. Teta in stric sta dobro ravnala z njim, poslala sta ga v šolo in zmerom je imel dovolj jesti in piti. Postal je velik mož, učenjak in morda živi še zdaj.

K o n e c.

Živa slikanica

Vidite sliko; je smešna, kajne? Lepo jo po ravnih črtah izrežite, nato nalepite na košček lepenke, potem pa podložite pod desko ali knjigo, da se tam dobro posuši. Ko se je to zgodilo, pobarvajte sliko z živimi, kričečimi barvami, kajti gospod Debelonosnik mora biti ves pisan. Previdno izrežite nato oba dela risbe, zaznamovena z I in II ter tudi oči in usta, pa še koščico kravato na I. Pri številki II je treba izrezati jezik po debelo zarisani črti in ga nato prepogniti tam, kjer je načrtkano.

Seveda boste izrezali tudi ušesa na predelu I, nato pa upognili oba stranska, bela roba. Tako bo nastala na zadnji strani nekakšna špranja, skozi katero boste potisnili lepenko s številko II. Pri tem pa ne pozabite vtakniti skozi rezo v ustih jezik, in skozi luknjico v ovratniku kravato. Končno prelepite čez celo zadnjo stran slikanice bel papir, nato pa še točneje obrežite glavo. Vse je gotovo! Ne preostane nič drugega kot potegniti za kravato: Debelonosniku se bodo premikale oči in jezik.

Danilo Gorinšek:

Mati žanje

Vselej, kadar srp zamahne,
mati tiho željo dahne:
Zdaj požanjem za očeta
— naj živi še dolga leta!
Zdaj za zdravje stare mame
— Bog naj križ ji sname z rame!
Zdaj za delavca, za sina
— naj ne zvabi ga tujina!

Zdaj za sina v vojni šoli
— vojne naj ne bo nikoli!
Zdaj za hčerko sredi mesta
— naj nazaj jo vede cesta!
Vselej, kadar srp zamahne,
mati tiho željo dahne...
Ko že davno je dožela
— zmeraj ni še doželela,
bo želela večne čase,
a ne ene želje — zase!...

Jutrovčki pišejo

Moja mati

Kot na nebu zvezda jasna
v nižave temne se blesti,
mamina se solza krasna
v črnih ji očeh iskri.

Skozi solzo to v žareče
mama meni zre oči,
srce moje pa svareče,
skrivnostno tiho zaječi.

Spomni si na čase grozne
kadar mame več ne bo
spomni se na ure pozne
ko v duši meni bo medlo.

Kdo tolaži mene v sili
v nepopisni boli bo,
ko bo mamica v gomili
nevzdravno spavala sladko.

Kdo bo meni dajal jesti,
kdo me zjutraj bo budil,
kadar bodo mogli nesti,
mamico v grob trohntiv.

Takrat pusto bo okrog mene
strašne bodo mi noči
gledala bom grozne sene
ki jih dolga noč rodi.

Sedaj pa še veselo je srce,
ko zlato imam mamico,
do nje ljubezen ne umre,
dokler živela ona bo.

*Iva čupanc, uč. II. b razr. drž. real
gimn. v Celju*

O naši mili materi kraljici Mariji.

Tudi ona je nam draga mati. Malo
je kraljevskih mater tako dobrih kot
je naša kraljica mati! Mnogo je tudi
ona že pretrpela in kot ljubeča mati
svojih vzvišenih otrok junaško pre-
našala vse bridkosti posebno zadnjih
let.

Iz srca kličem naj živi v miru in sre-
či!!!

Bog ohrani nam našo drago kraljico
mater Marijot!

Moja mati

Milo in sladko je ime mati. Vsaka
mati to ime zasluži s trpljenjem in
pravo ljubeznijo do otrok. Ako bi ho-

tela vse popisati o moji materi bi bilo
preveč.

Želim samo, da bi bila moja mami-
ca še dolgo let bolj srečna med nami
kakor do sedaj. Ona je naše vse. Res,
da se z nami večkrat jezi a kmalu po-
zabi. Večkrat je tudi jako žalostna in
mi je hudo. Ljubim svojo mamico in
obljubim, da ji bom stotero povrnila
njeno ljubezen.

Bog Te živi mamica in vse ostale
mamel!

*Leja Črepinšek, I. a. raz. m. š. v Ce-
lju.*

Moja mati. Bog je dal vsakemu člo-
veku mater. Mater moramo ubogati,
spoštovati in ljubiti. Jaz imam svojo
mamico zelo rada. Pomagam ji pri delu.
Mati prva zjutraj vstane, da nam skuha
zajtrk. Pctem nas pokliče k zajtrku. Po
zajtrku gremo mi otroci v šolo a ma-
mica se sama trudi in muči doma. Ko
pridemo iz šole domov, je obed že na
mizi. Po obedu ji pomagam umiti po-
sodo. Zvečer gre mamica zadnja k po-
čitku, ko mi drugi že vsi mirno spimo.
Pozno zvečer v skrbi za nas zaspi. Zato
moramo otroci ljubiti in spoštovati svo-
je matere, ker se toliko mučijo in tru-
dijo za nas.

**Zora Spindler, učenka II. razr. mešč.
šole v Vojniku.**

Materi!

1.

Majhna sem poredna; Boža mi je ime
pa, kljub temu, moja mati ljubi me nad
vse.

2.

Zlati moji mami sedaj, mnogo ne
obetam ker, izven šole rada se pote-
pam.

3.

Kmalu pa dorastem mami bom v
oporo za brezskrbne mlade dni delala
bom pokoro.

4.

Ljubi Bogec naj mi ohrani še dolgo,
dolgo, srečnih dni to ljubo zlato mojo
mamo, ki zame tako lepo skrbi.

**Gnezda Boža, učenka III. razr. Unec pri
Rakeku.**

MAJCI

Evo ti majko pružam ruže,
Za sada drugo nemogu ti dati
Za mene ti si največe blago,
Mome srcu največma si drago.

Gle ove ruže rvene,
Iz njih ljubav govori.
Za mene su i kuče drvene,
Uz tebe najljepši dvorovi.

Mnogo si mi majko dala,
Ljubavljom me obasjala.
Ničim to se povratit nemože,
Samo čista ljubav učinit to može.

Ljubimo zato djeco
Majke naše mile
Koje su nas pratile kroz mladost
Kao bjele vile.

*Ramses, dijak
v Sisku.*

MATERI

Mati ti najdražje ime,
kako polno ljubezni je tvoje srce.

Vso skrb in tegobo prenašaš za nas,
stojiš nam ob strani v pomoči vsak
[čas

Kako žalostna vso noč bediš,
če ob postelji bolnega deteta sediš,
v molitvi tresoča milosti prosiš,
dušo polno bridkosti nosiš.

In kako vesele so tvoje oči,
ko otroku sreče srček kipi,
le vedno deliš z nami bol in veselje,
če le mogoče, nam izpolniš vse želje.

Na sebe ne misliš le vse za otroka,
v delu velika, žuljava je tvoja roka,
hrbet se ti ključi pod bremenom živ-
[ljenja,
ne čutiš sladkosti in ne trpljenja.

čovala te bom, ker si moja svetinja,
med vsemi zemljani najvišja boginja,
srce tvoje zlato in zvesto
vedno za mene bilo bol

*Berta Veržun učenka II. realne gimn.
v Mariboru.*

Moja mamica! Ko sem se večkrat
ozrl v oči drage mamice, sem videl, da
tako žalostno strme v svet. Njen pogled
je bil žalosten, četudi je zunaj sijalo
sonce, četudi je zunaj klila pomlad.
Mnogokrat je zdrknila iz teh oči grenka

solza, za njo še druga in tretja. Vedel
sem, da jo nekaj teži, vendar nisem slu-
til od daleč, kakšna je bol, ki ji greni
življenje. Imel sem bratca, ki mi je
umrl pred dvema letoma. Vedel sem,
da je bila to velika izguba, videl sem
okoli sebe same objokane obraze, a
vendar nisem slutil vse resnice. Danes
so se že vsi pomirili in potolažili nad
izgubo bratca, le moja mamica trpi še
vedno kot oni strašni dan. Vsak večer
si postavi njegovo sliko na nočno oma-
rico, zastirni se v sliko, zamisli se v
zlate čase, ko ga je še imela, in kmalu
oblijejo vso sliko njene grenke solze,
ki žgo kot ogenj. Počasi spoznavam,
kakšna žrtev je bila to za njo, kakšna
veličina se razodeva v ljubezni nje do
nas otrok, uvidim pa tudi, da ji te njene
ljubezni ne bom mogel nikoli vsaj malo
poplačati.

*Oražem Zorislav, učenec I. c. razr. drž.
real. gimnazije v Celju.*

J. Kališ, dijak:

Moja mati

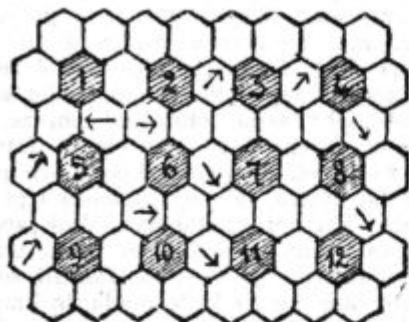
Nekdaj, ko je hodila v tovarno,
mati moja bila je vesela
in je časih tudi kaj zapela,
da bilo je v dušah vsem nam svetlo.

Ali zdaj v tovarno več ne hodi,
več ne poje. — Bleda in zgarana
v dan molči kot njiva razorana
stara se, trpi in duša ji je bolna.

O, in časih pod večer, ko čaka
na očeta, ki prihaja z dela,
kot da v mraku za vse bi otopela,
mati moja tiho plaka, plaka...

Satovna križanka št. 6

- 1 ime meseca
- 2 zavesa
- 3 ptica pevka
- 4 nedoločni številnik (števnik)
- 5 glas domače živali — glagol
- 6 kar nas kratkočasi — je?
- 7 čitatelj, imenuje tudi?
- 8 dišeča snov, ki se vsipa na žrjavico
- 9 brati
- 10 stava — drugi izraz
- 11 uradnik, ki zbira denar za državne in druge stroške
- 12 študentje

Kvadrat III

1	2	3 L	4
2		I	
3 L	I	P	A
4		A	

1. glodavec; 2. vrh v Karavankah, 3. —; 4. naziv za nekatera pomembna poslopja.

Listnica uredništva

Miran Prinčič, uč. III. razr. iz Ljubljane: Stric Matic se je zelo razveselil, ko je prejel Tvoje risbe. Prepričan je, da postaneš kdaj še slaven slikar! Oglasi se še kdaj in se udeležuj pridno naših natečajev.

★

U. M. Lj.: Pravljico objavimo y eni izmed prihodnjih števil.

Lepa živa meja

Halo, mladi vrtnarji, ali bi hoteli imeti okoli svoje grede lepo živo mejo? Gotovo je med vami marsikdo, ki bi jo rad imel, pa se boji, da bi moral predolgo čakati, da se meja lepo zaraste? Povedati vam hočem, kako si po blisko-

vito napravite lepo, gosto živo mejo, ki se bo hitro zarasla. Iz lesenih lat si napravite ogrodje in ga postavite tja, kjer želite imeti živo mejo. Na late pritrdite tenke žice, ob žicah pa vsadite plezalke, ki hitro rastejo. Najboljše je, da zasadite plezalke na obe strani žive meje. Ne bo vam treba dolgo čakati! Kaj kmalu bo živa meja gosto zaraščena in prav lična!

Stric Brundek

Rešitev kvadrata II

1. hlod; 2. lipa; 3. opal; 4. dalj.

Satovna križanka št. 5

Rešitev

- 1 avgust
- 2 časnik
- 3 kočija
- 4 uganka
- 5 nasadi
- 6 jagoda
- 7 kremen
- 8 sadjar
- 9 govodo